

נזירה לוי - שנידבה כליה אחת להצלח בנה - לא יכלה להציל את בתה

השוטר מתחנת אשקלון נקש על דלת הבית הערבי ברחוב קופת חולים. היה זה בצהרי יום השבת, כשכל בני משפחת לוי נמצאו בביתם והתכוננו לארוחת הצהריים.

"האם נזירה לוי גרה פה?" שאל השוטר, "קיבלנו ידיעה... נזירה לא נתנה לו לסיים את דבריו. אולי משום הבעת פניו, ואולי בגלל חושה האמהי המפוטת. היא ניחשה את טיב הידיעה. לא פה, רק לא פה," אמרה לשוטר בלחש. "אסור למאיר לשמוע את זה. אסור לו..."

חושיה של נזירה לא הטעו אותה. דקות ספורות קודם לכן טילפנו מבית החולים ביילינסון לתחנת המשטרה באשקלון, ביקשו למסור ידיעה למשפחת לוי: בתם לאה שרוייה במצב קשה. ההורים מתבקשים לגשת מיד לבית החולים. כצהרי אותה השבת מיהרה נזירה לוי

יאמי אושר (ראשונה מימין) ואחיה מאיר, בקיבוץ נחשונים, בחברת קרובות משפחתם. מאיר נהג לבקר את אחותו לעיתים קרובות. מאוחר יותר, כשמצבה של לאה החמיר, נאלצה לעזוב את המשק, עברה טיפולים רפואיים.

יוסי אבל עור נזירה לוי, ליוס אבל, מתבוננים באלבום תמונותיה של לאה.

רק שתי כליות לאמא

רק לאחרונה יצא מבית החולים, איבר ממשקלו. החזקה הציבורית למען משפחת לוי לא יכלה להושיע. ועדה זו, שהורכבה מעיתונאי מקומי וממוכיר קופת החולים המקומית, לא הצליחה לגייס מוסדות ציבוריים למיבצע העזרה. כל מאמציה לרחום לעזרת מש-

הות. שניהם סבלו מאותה מחלה בכליות, מחלה שהתירה להם שנות חיים ספורות. לאחר מכן אושפזה לאה לעיתים תכופות בבתי חולים שונים, וכשכל חברה התגייסה לנחיל, נאלצה לעזוב את המשק. עליית הנוער דאגה או להכניסה לבית ספר מקצועי לתפירה.

באותה עת חל משבר חמור במצב בריאותו של מאיר, והיה זה רק מקרה שתרו מת האם הופנתה אליו. הניתוח הצליח, ומאיר עזב את בית החולים לפני כחודש וחצי. את מקומו שם תפסה אחותו.

★ ★ ★

נזירה, ששמה נודע בכל הארץ כאם גיבורה, חזרה לביתה הרעוע כדי לפגוש

פראגוגי ביפו. בת שניה, ויולה (5), ניוקקה לאישפוז דומה. האב, שהתפרנס משמירת לילה, לא הרויח דיו כדי לפרנס משפחה כה גדולה, חילק את נטל הפרנסה עם אשתו. לכן יצאה נזירה לעבוד בקטיף בפרדסי הסביבה, נודעה כקוטפת הזרייה ביותר בי אשקלון.

אך רק מעטים ידעו כי האם שנידבה אבר מגופה להצלת חיי בנה, עמדה או בפני ברירה אכזרית. לא רק מאיר סבל ממחלת האורמיה. המחלה הממארת פגעה גם בי אחותו לאה, הצעירה ממנו בשנתיים, השפיעה עליה בצורה דומה.

לאה, שהתחנכה במוסד עליית הנוער בי קיבוץ נחשונים, דמתה עד גיל 14 לכל חב-

לבית החולים, שם חיכתה לה ידיעה מעציב. באה: לאה, בתה בת ה-17, ואחותו של מאיר, נפטרה.

★ ★ ★

שבוע האחרון של השנה שעברה הישמלה ידיעה סנסציונית את הציבור הישראלי. נאמר בה כי צוות רופאים של

נזירה אחרי היום, לאחר הניתוח והאסון, ניראת אם המשפחה מבוגרת בעשר שנים.

פחת לוי מוסדות כמו ויצ"ו, אירגון אמהות עובדות ומועדון רוטרי המקומי, עלו בתוהו.

העיד על כך הסיפור הבא: היומון הארץ מסר, מפי כתבו באשקלון, כי כאשר חזרה נזירה לוי מבית החולים מצאה הפתעה נעימה בביתה. גשות מועדון הרוטרי ה' מקומי ניקו את הבית, טיפלו בילדים, כבסו את בגדיהם.

הסיפור, שהיה פרי הדמיון, פורסם לפני שנזירה יצאה מבית החולים. נשיא הרוטרי, שרצה למנוע עגמת נפש מן האם האמיצה, הבטיח כי מועדונו ירכוש עבורה מכונת כביסה משוכללת. עד עתה לא נמסרה מכונה כזו לנזירה.

★ ★ ★

שבוע, כשקיצה של לאה קרב, נשלח מאיר לבית הבראה. מצב בריאותה של אחותו נשמר מפניו כסוד כמנס, סוד שהיה גלוי לכל שאר בני המשפחה. ואומנם, בעת אחד מביקוריה האחרונים בבית החולים, כש מיררה נזירה בכי, הבטיח אחד מצוות ה' רופאים כי יעשה כל מאמץ כדי למצוא מתנדב שיתרום אחת מכליותיו.

אך לאה נפטרה, מבלי שמתנדב כזה נמצא.

לאה לוי

בצרות נוספות. בעלה אושפז או בבית חולים לאחר שקיבל התקפת לב, והיא עצה לעבודה קשה.

לשכת הסעד המקומית, בניגוד למה ש פורסם בעתונים, סירבה להעניק תמיכה למשפחה, ואילו כספי המגבית, שהסתכמו ב-10,000 ל"י, נועדו לזירה חדשה. היה זה צו הרופאים שחייב את משפחת לוי לרכוש זירה נוחה יותר, כדי להקל על מאיר את החלמתו והבראתו. כי בינתיים לא נמצאה עבורו אפילו מיטה נוחה בבית, והנער ש

רותיה. היא היתה עירנית כמוהן, נטלה חלק פעיל בלימודים ובחיי החברה. לפני למעלה משנתיים חל בה שינוי מפתיע, שדמה לשינוי שחל באחיה. מוריה וחבריה הבחינו כי הנערה הנמרצת הפכה מלאנכולית. היא איבדה את העניין בחברה, והיו מקרים שנדרמה בעת השיעורים. עד מהרה הפכה לנערה מסוגרת ומתבודדת, ו רופא הקיבוץ שבדקה, המליץ לשלוח אותה לביילינסון לבדיקות נוספות.

היא הוכנסה לבדיקות בבית החולים ביום בו הגיע לשם אחיה. תוצאות הבדיקות היו

נזירה לפני אה מגופה הכליה שהועברה לבנה החולה. אך, בטרם הוצי

בית החולים ביילינסון ביצע ניתוח מסובך, ראשון מסוגו בארץ: כלייתה של אם הר עברה לגופו של בנה, חולה אורמיה שגופו הורעל במשך שנים. היתה זו נזירה לוי, האם האמיצה, שהועמדה או במוקד ההתי עניינות הציבורית, הפכה לגיבורת היום.

כשבועות שחלפו לאחר מכן מלאה העתור נות היומית ידיעות מפורטות על מצב בריאותם של האם ובנה. נמסר בהן על הרירה החדשה אליה עומדת משפחת לוי לעבור, על ועדה ציבורית המטפלת בבעיותיה, על העזרה הרבה שהוגשה למשפחה מטעם המועצה המקומית, ועל מגבית ש אורגנה עבורם בכל רחבי הארץ.

נראה היה כי משפחת לוי עתידה לשנות את אורח חייה השיגרה, לעבור עם ששת ילדיה לתנאי מחייה נאותים יותר מאלה שידעה עד כה.

מצבה של המשפחה אף חייב שינוי כזה: מתוך ששת ילדי המשפחה היתה בת אחת, שולמית (11), מאושפזת במכון רפואי